

Raport z ewaluacji okresowej za 2021 rok Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Rybnika na lata 2015-2022

Zgodnie z załącznikiem do uchwały nr 199/XIII/2015 Rady Miasta Rybnika z dnia 1 października 2015 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Rybnika na lata 2015-2020, zwanego w dalszej części „Programem”, ewaluacja wykonywana jest przez Zespół Koordynujący. Ww. Zespół powołany został zarządzeniem nr 249/2016 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 11 kwietnia 2016 roku z późn. zm.

Rada Miasta Rybnika uchwałą nr 528/XXX/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. przyjęła zmiany do ww. uchwały. Zmianie uległ termin realizacji Programu, tj. do 2022 r., a także cele i zadania do realizacji, które dostosowano do obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz. U. poz. 458).

Przygotowany raport z ewaluacji okresowej za 2021 rok został opracowany na podstawie informacji członków Zespołu przesłanych drogą elektroniczną. Przedmiotem konsultacji była **ewaluacja okresowa Programu za 2021 rok**, która służyła oszacowaniu wstępnych efektów podjętych działań. Jej celem jest stałe ulepszanie skuteczności oraz efektywności zaplanowanych w Programie działań.

Ewaluacja została dokonana w oparciu o dane ilościowe zebrane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Rybnika przedstawione w **Sprawozdaniu z podjętych działań w zakresie realizacji Programu za 2021 rok** (informacje za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku – załącznik do raportu).

Odpowiedzialnym za monitorowanie realizacji Programu jest Zespół Koordynujący. Podstawę do opracowania monitoringu stanowiły dane oraz informacje pozyskane od realizatorów Programu, tj. wydziałów Urzędu Miasta Rybnika, jednostek organizacyjnych miasta, placówek oświatowych, instytucji kultury, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, których działalność statutowa

obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych m.in. w obszarze ochrony zdrowia (w tym zrzeszające pacjentów i ich rodziny) oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, w tym realizujące działania związane z przemocą w rodzinie.

W wyniku analizy sprawozdania z podjętych działań w zakresie realizacji Programu za 2021 rok i przeprowadzonych elektronicznie konsultacji, członkowie Zespołu sformułowali następujące **wnioski ewaluacyjne z 2021 roku**:

- 1) kontynuowanie działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, celem poprawy zdrowia psychicznego mieszkańców Miasta Rybnika,
- 2) dalsze zachęcanie realizatorów Programu do efektywniejszego realizowania zaplanowanych działań oraz aplikowania o środki zewnętrzne z różnych źródeł m.in. w ramach dostępnych programów unijnych, projektów systemowych, konkursowych, bądź innych, nakierowanych na rozwiązywanie problemów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, a także zacieśniania współpracy pomiędzy realizatorami Programu,
- 3) położenie szczególnego nacisku w podejmowanych działaniach na promocję zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym. W Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r., wśród 5 celów operacyjnych znalazł się cel 3 – Promocja zdrowia psychicznego. Zaburzenia psychiczne są poważnym i narastającym problemem na całym świecie. Zaburzenia i choroby psychiczne stanowią poważny ciężar dla jednostki oraz dla całej populacji, szczególnie, jeśli nie są leczone. Zaburzenia te powodują znaczną niepełnosprawność, mimo że mogą nie wpływać na przedwczesną umieralność, z wyjątkiem tych, które prowadzą do samobójstw¹. Stąd działania w tym zakresie nie powinny mieć charakteru doraźnego. Działania zapobiegawcze powinny być podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób

---

¹ Daria Biechowska „Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania” [w:] Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania 2020, red. Bogdan Wojtyniak i Paweł Goryński, Warszawa 2020, str. 269.

znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla ich zdrowia psychicznego,

- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku podejmował wieloaspektowe działania, umożliwiające szeroko rozumianą aktywizację zawodową osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Działania te były prowadzone na bieżąco i dopasowane do ich rzeczywistych potrzeb i możliwości. Osoby te mogły skorzystać z fachowej pomocy doradców zawodowych, pośredników pracy, specjalistów rozwoju zawodowego oraz psychologa i prawnika. Kluczowi specjaliści jednostki mając świadomość, jak trudno jest podjąć pracę osobom z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną, w zależności od potrzeb i przy każdej okazji, informowali pracodawców o pozytywnych aspektach społecznych, finansowych i prawnych związanych z zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami oraz zachęcali do zatrudniania tych osób. Mimo to, potrzebne jest dalsze kontynuowanie działań związanych z aktywizacją zawodową osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną.

W imieniu Zespołu Koordynującego	Akceptacja Prezydenta Miasta
Danuta Szostakowska Przewodnicząca Zespołu	Piotr Kuczera